

Kuivjää ohutusjuhised

Krüogeensed gaasid on väga külmad. Kuivjää (tahke süsinikdioksiid ehk süsihappegaas ehk CO₂) temperatuur atmosfäärirõhul on -79 °C. Kuivjää aurustub otse tahkest olekust gaasiliseks süsihappegaasiks, vahepeal vedelat olekut võtmata ning ilma jälgi jätmata. Eraldunud süsihappegaas on raskem kui õhk. CO₂ tõrjub hapniku suletud ruumides välja. Halva ventilatsiooniga ruumides võib see asendada hapniku ning põhjustada tõsiseid tervisekahjustusi. Selleks, et ära hoida naha, silmade ja hingamissüsteemi kahjustusi, tuleb kuivjää käsitlemisel järgida mitmeid ettevaatusabinõusid.

Väga külm	Kuivjää temperatuur on -79 °C. Igasugune kontakt naha või silmadega võib põhjustada külmakahjustusi.
Allaneelamine	Ärge pange kuivjääd suhu ega neelake alla, kuna see võib põhjustada tõsiseid seismisi vigastusi.
Sissehingamine	Vältige suures koguses süsihappegaasi sissehingamist, kuna see mõjub hingamissüsteemile ja võib põhjustada ägedat peavalu. Väga kõrge süsihappegaasi sisalduse (> 10 %) puhul on teadvuse kaotamisening isegi surma oht.
Hoidke lastele kättesaamatuna	Kuivjää ei ole jäätis. Hoidke seda alati lastele kättesaamatus kohas. Kuivjääd tohivad käsitleda ainult täiskasvanud.
Ohutus	Enne kuivjää käsitlemist lugege alati ohutusjuhiseid ja ohutuskaarti. Viige ennast kurssi esmaabivahenditega, mida tuleb kasutada õnnetuse korral, ning, kui õnnetus juhtub, kutsuge viivitamatult arst.
Üldine käsitlemine	Soetage kuivjää kasutamiseks vajalikul kujul ja koguses (sobiva suurusega graanulid või plokid). Ärge kunagi saagige kuivjää ploki. Ärge kunagi kasutage haamrit ploki väiksemateks tükkideks purustamiseks. Hoiduge kuivjää kildude eest. Olge ettevaatlik tõstes kuivjää suuremast pakendist väiksemasse, kuna see võib puruneda kildudeks. Ärge käsitlege kuivjää suletud ruumides, kuna kuivjää aurustumisel eralduv CO ₂ võib koguneda ruumi madalamatesse osadesse.

Kaitsevahendid Kasutage alati kuivjää käsitlemisel kaitseprille ja spetsiaalseid kaitsekindaid. Soovitav on kanda pikkade varrukatega pluusi, pikki pükse ja jalanõusid.

Transportimine Transportige kuivjääd sõiduki pagasiruumis või veoki kastis. Kuivjääd ei ole soovitatav transportida sõiduki salongis. Transportimise ajal veenduge, et sõidukis oleks kogu aeg korralik ja piisav ventilatsioon.

Ärge jätke kunagi kuivjääd kauaks seisvasse sõiduautosse. Kuivjää aurustumine sõiduautos võib kaasa tuua süsihappegaasi taseme tõusu. Kuivjääd saab ohutult transportida ilma spetsiaalse ventilatsioonita sõiduki pagasiruumis, kui see on hermeetiliselt kabiinist või salongist eraldatud. Avades pagasiruumi, milles transporditakse kuivjääd, laske sel enne sulgemist viis minutit tuulduda.

Hoiustamine Kuivjääd tohib hoiustada ainult selleks ettenähtud pakendis. Vältige otsest kontakti toiduainetega või pudeli- ja purgijookidega. Toiduained võivad kiire külmumise tõttu kahjustuda ning pudelid või purgid puruneda. Ärge asetage kuivjääd hermeetiliselt suletud mahutitesse, pudelitesse või jahutitesse, kuna aurustumise tõttu tekib ülerõhk, mis võib põhjustada mahuti purunemise.

Ventilatsioon ja CO₂ sisalduse jälgimine Kuivjääd hoiustades kindlustage alati korralik ventilatsioon. Süsinikdioksiid on raske gaas ja seetõttu koguneb maapinnal või põranda kohal. CO₂ kogunemine maapinna lähedusse on võimalik isegi kerge tuule puhul. Soovitav on paigaldada süsinikdioksiidi taseme jälgimiseks detektor ruumidesse, kus kuivjääd hoiustatakse, ning vajadusel ka kõrval asuvasse ruumidesse.

Utiliseerimine Ärge visake kasutamata jäänud kuivjääd ära. Laske kuivjää atmosfääri aurustuda hea ventilatsiooniga kohas, kus ei ole süsihappegaasi kogunemise ohtu. Ärge visake kuivjääd kanalisatsiooni, valamutesse või tualetti kuna väga madal temperatuur võib neid kahjustada. Samuti ärge visake kuivjääd avalikult ligipääsetavatesse prügikastidesse.

Lisainformatsioon www.elmemesser.ee